

— Hogy tetszik ez a ház?

— Hát... én másképp csináltam volna.

— Ne feledje el, hogy ezek iroda-épületek lesznek, ezeket nem lehet oszlopokkal és egyéb tetszetős dolgokkal ellátni.

— Nem is arra gondoltam... de ide nézzen... — és ifj. Kovalszky Gergely újját a tervrajzra téve aprólékosan magyarázni kezdi, hogyan képzei el a Kálvin-téri irodaházakat.

Az Építőművészeti Kiállításon nem ő az egyetlen, aki egy-egy tervrajz előtt megállva, hosszasan latolgatja, véleménye szerint mi jó és mi nem jó. Üzemi munkások, diákok, katonák és ipari tanulók, mérnökök és háziasszonyok járnak a termeket és a gazda gondosságával, figyelmével nézegetik a kiállított rajzokat, modelleket, fényképeket. Bíráló szemük a múlt és jelen építészeti alkotásaiban a jövő palotáinak szépségét, az emberi értelem és akarat köbformálható lehetőségeit keresi. Valamennyien résztvesznek munkájukkal öt éves tervünk végrehajtásában, országunk építésében, valamennyien adtak kölcsön az államnak a terv- és békekölcsönjegyzéskor, hogy forintjaikból építsen gyárakat, lakóházakat, színházakat és hidakat. Most eljöttek megnézni, hogy a célszerűségeen kívül szépészeti szempontból is megfelelő-e az új épületek.

Az irodaházak és a környék stílusa

Ifj. Kovalszky Gergely eddig nem igen foglalkozott az építőművészettel. Üzemben dolgozik, a Drótárugyár termelési felelőse. A Kálvin-téri irodaházak tervrajzán azt kifogásolja, hogy teljesen elülnek a környék épületeinek stílusától.

— Nem tudom, érthető-e, ha azt mondom: nem tudom hova sorolni ezeket a házakat. Látom, hogy ott már van egy ilyen épület, de az sem illeszkedik bele a szomszédos utcák stílusába. Kiri közülük.

Az előző teremben látott fényképekre hivatkozik, amelyek Moszkva, Leningrád és más szovjet városok épületeit mutatják be.

— Milyen szépek azok!... Mind-egyiken látszik, hogy korszerű, és érezni, hogy szívvél csinálták őket, gondosan ügyelve, hogy a városrészek képének egységét ne bontsák meg. Nálunk is így képzelem az új házakat.

A kiállítás egy másik termében a régi magyar építészeti remekai láthatók. A tizennyolcadik századbéli Várszínház, a lovasberényi volt Cziráky-kastély, a sárospataki vár lakószobái és így tovább. Különböző korok különböző stílusú templomai, középületei, várai. A látogatók osztatlan elismeréssel adóznak a múlt építőmestereinek, hosszan tanulmányozzák a gót, és barokk művészet megmaradt emlékeit.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: (m. i.)

A gazda szemével bírálják a jövő épületeit az építészeti kiállítás látogatói

Forrás: Világhír

Budapest 1951. 7/31

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

72(064)

"1951"

Személy

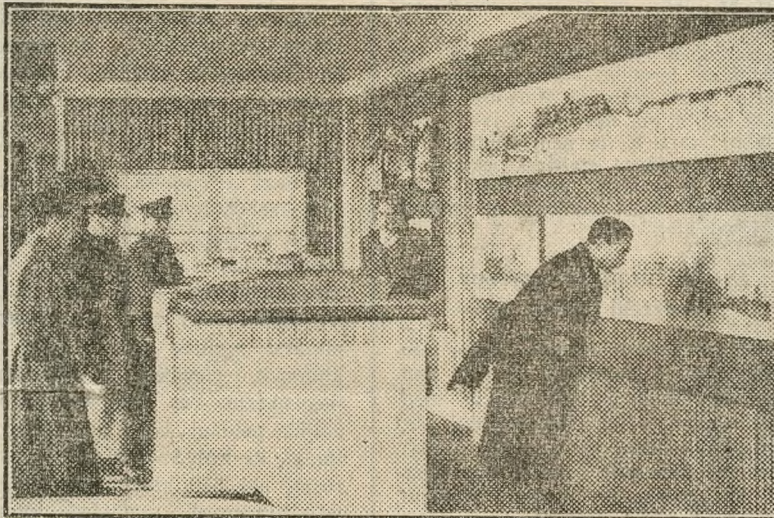
Helyszám

A pesti megyeháza nagyméretű fényképe előtt tüdőtorúhás férfi áll már huzamosabb ideje. Elmélyülten nézi a képet.

— Nem ismeri ezt az épületet? — zavarjuk meg szemlélődésében.

Fiatal nő kapcsolódik a beszélgetésbe, a bölcsészkarai egyetem hallgatója, Aczél Katalin.

— Az a fontos, hogy a látszat eltenére mégiscsak vasbeton!... Csermák István védi álláspontját.

Az Építőművészeti Kiállítás igen nagy látogatottságnak örvend. Budapest dolgozói e ajklődéssel tanulmányozzák hazánk építészeti emlékeit és a jövő nagy építkezéseinek terveit, modelljeit.

— Dehogynem! Csak még sohasem néztem meg ilyen alaposan. Szép ház ez, nagyon szép... Kár, hogy csak egy van belőle. Miért nem építenek ma ilyen?

Az épület legyen tekintélyes

A kérdés nem olyan egyszerű, hogy egy mondatban felelni lehessen rá, de amint utóbb kiderül, Csermák István sem úgy képzelte, hogy minden új lakóház ebben a stílusban készüljön.

— Tudom, hogy ez olyan ünnepélyes, „vasárnapi” épület... De ha az ember ránéz, érzi, hogy komoly, szilárd, tekintélyes mű, állja az időt. Erő van benne. Ezt hiába keresem a mostani házakon. Eppen néztem az előbb... Az Óbudai Hajógyár kultúrházának a terve az egyetlen, amire azt mondhatom: nahát, ez igen... A többin nem látszik, hogy erős, hogy vasbetonból készült.

Szerinte egy épületnek szemre is tekintélyesnek kell lennie.

— Azt nem szeretem, — folytatja Aczél Katalin —, hogy minden épületnek: gyárnak, lakóháznak, magtárnak egyformák az ablakai. Négyzetes, csupasz ablakok, messziről olyanná teszik az egész építményt, mintha egy nagy hajó lenne.

Ki tudja, meddig tartana a vita, de már az utolsó teremnek is a végére értünk. A kijáratnál mint régi ismerősök búcsúznak, pedig alig egy órája, hogy a közös ügy iránti szeretet, érdeklődés és gondosság összehozott bennünket. És hogy ez az ügy mennyire közös, mennyire mindannyiunké, azt Csermák István búcsúzó szavai tükrözik legjobban:

— Ha már „háztulajdonos” az ember, hát megnézi, mit építenek a pénzén...

(m. i.)